

AHVENANMAAN MAAKUNTAPÄIVIEN SUOSTUMUKSEN HANKKIMINEN KANSAINVÄLISEN SOPIMUKSEN VOIMAANSAATTAMISEKSI

1 Yleistä

Jos valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite, johon Suomi sitoutuu, sisältää määräyksen Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991, *itsehallintolaki*) mukaan maakunnan lainsäädäntövaltaan kuuluvassa asiassa, on Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyttävä määräyksen voimaansaattamista koskeva säädös, jotta määräys tulisi voimaan maakunnassa (itsehallintolain 59 §:n 1 mom.).

2 Liikenne- ja viestintäministeriön asetus vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehdyn sopimuksen (ADR) liitteen A 1.5.1 kohdan mukaisesta monenkeskisestä sopimuksesta M366 (Kommunikationsministeriets förordning om det multilaterala avtalet M366 enligt punkt 1.5.1 i bilaga A till överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR))

Vaarallisten tavaroiden kansainvälisistä tiekuljetuksista tehty sopimus (SopS 23/1979, ADR-sopimus) tuli voimaan Suomessa vuonna 1979. ADR-sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti sopimuspuolilla on oikeus kahden- tai monenkeskin sopimuksin (erillissopimuksin) sallia, että vaarallisia tavaroita voidaan kuljettaa ADR-määräyksistä poiketen edellyttäen, että ADR-määräyksiä vastaava turvallisuustaso säilytetään.

Italia on laatinut uuden monenkeskisen ADR-erillissopimuksen M366. Se koskee lyijyä sisältävien ympäristövaarallisten metalliseosten kuljettamista lievennetyin vaarallisten aineiden kuljetusvaatimuksin. Kuljetuksessa on noudatettava erillissopimuksen vaatimuksia, jotka liittyvät muun muassa aineeseen ja sen luokitukseen sekä pakkaus- tai irtotavarakuljetusvaatimuksiin.

Kemikaalien luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista koskevaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta 1272/2008 (CLP-asetus) on muutettu. CLP-asetuksen 21. muutoksen yhteydessä lyijyn raja-arvoja laskettiin. Tämän johdosta eräät lyijyä sisältävät metalliseokset luokittoisivat ympäristövaarallisiksi. Muutos koskisi myös kiinteitä metalliseoksia, joissa lyijy on kiinteänä osana seosta ja joista lyijy ei liukenisi merkittävässä määrin. CLP-asetuksen luokitusmuutos vaikuttaa vaarallisten aineiden kuljetukseen.

Erillissopimuksen M366 soveltamisalaan kuuluvaa lyijyä sisältävää kiinteää metalliseosta saisi kuljettaa lievennetyin vaatimuksin, jos sopimuksen ehdot täyttyvät. Kuljetus olisi mahdollista tehdä niiden VAK-määräysten mukaisesti, jotka olivat voimassa ennen CLP-asetuksen 21. teknisen mukautumista kuitenkin siten, että erillissopimuksen M366 luokitus-, pakkaus- ja irtotavarakuljetus- ja rahtikirjavaatimukset tulee täyttyä.

Allekirjoitettua erillissopimusta voidaan soveltaa niissä kansainvälisissä ADR-kuljetuksissa niiden ADR-maiden välillä, jotka ovat allekirjoittaneet kyseisen erillissopimuksen. Italian lisäksi Slovenia, Ranska, Saksa, Sveitsi, Slovakia, Tanska, Puola ja San Marino ovat allekirjoittaneet erillissopimuksen M366.

Erillissopimukset eivät sisällä lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Näin ollen voimaansaattaminen tapahtuu asetuksella. Sopimuksen voimaansaattamisesta säädetään liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella, joka julkaistiin Suomen säädöskokoelman sopimussarjassa. Liikenne- ja viestintäministeriö antoi voimaansaattamisasetuksen 19.2.2026 ja se tuli voimaan 24.2.2026. Sopimus M366 päättyy 31.8.2027.

Ahvenanmaan itsehallintolain 18 §:n 21 kohdan mukaan tieliikenne kuuluu Ahvenanmaan toimivaltaan.

Koska erillissopimuksen määräykset kuuluvat Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan, on niiden voimaansaattamista tarkoittavan asetuksen voimaantulemiselle maakunnassa itsehallintolain 59 §:n 1 momentin mukaisesti saatava Ahvenanmaan maakuntapäivien suostumus.

3 Esitys

Esitetään, että tasavallan presidentti päättää lähettää suostumuksen hankkimista koskevan esityksen Ahvenanmaan maakuntapäivien käsiteltäväksi.